

Katecheze 24/19 (Pravdy víry)

"Věřím v Ducha svatého" - 1. společné poslání, jméno, názvy a symboly

O existenci Ducha svatého víme od Krista. Zjevil se při jeho křtu v Jordánu, kdy se na Krista snášel jako holubice (Mk 1,10; Mt 3,16; Lk 3,22; Jan 1,32).

„Boží nitro nezná nikdo, jen Duch Boží“ (1 Kor 2,11). Avšak jeho **Duch**, který ho zjevuje, nám dává poznat jeho Slovo. Mluvil k nám ústy proroků, odhaluje nám Krista **a dává se poznat v církvi**:

- v *Písmu*, které inspiroval;
- v *tradici*, jejímiž stále aktuálními svědky jsou církevní otcové;
- v *učitelském úřadu církve*, který doprovází svou pomocí;
- v *svátostné liturgii*, v níž nás Duch svatý prostřednictvím jejích slov a symbolů uvádí do společenství s Kristem;
- v *modlitbě*, v níž se za nás přimlouvá;
- v *charismatech* (darech Ducha svatého) a službách, jimiž je budována církev;
- v *projevech apoštolského a misionářského života*;
- v *svědectví svatých*, v němž církev projevuje svou svatost a pokračuje v díle spásy.

Duch svatý je jedné podstaty s Otcem a Synem a je od nich neoddělitelný. Kristus je „pomazaný“ Duchem, tj. je s ním neoddělitelně spjat. Výraz „pomazání“ vyjadřuje, že mezi Synem a Duchem není žádná vzdálenost, jako mezi olejem a povrchem těla pomazaného. Vše, co se s ním děje od vtělení, se děje v síle Ducha. A po svém oslavení může i on od Otce poslat Ducha těm, kdo v něho věří.

Vlastní jméno třetí božské osoby je Duch svatý. Slovo „duch“ je překladem hebrejského slova „ruah“, které původně znamená dech, vanutí, vánek. Ježíš používá tento obraz, když Nikodémovi vysvětluje toho, který je dechem Božím, Božím duchem (Jan 3,5-8). Jinak slova „duch“ a „svatý“ jsou božské přívlastky společné všem třem božským osobám. Spojení obou výrazů používá teologie a liturgie k označení božské osoby Ducha svatého.

V Písmu se vyskytují ještě i jiné názvy pro Ducha svatého:

„*paraklétos*“ = „ten, který je přivolán“, tj. advocatus (Jan 14,16.26; 15,26; 16,7), což se obvykle překládá „utěšitel“ nebo „přimluvce“.

Duch pravdy - tak jej nazývá Ježíš (srv. Jan 16,13).

Duch zaslíbení, duch adoptivního synovství, Duch Kristův, Duch Páně, Duch Boží - v listech sv. Pavla.

Duch slávy - u sv. Petra (1 Petr 4,14)

Symbyly Ducha svatého

Voda - naznačuje působení Ducha svatého při křtu, je symbolem zrození a plodnosti života dávaného v Duchu svatém.

Pomazání - tato symbolika se pro něho stala synonymem. Symbol se používá při biřmování při uvedení do křesťanského života, ale celá síla tohoto symbolu se zračí v „pomazání“ Krista (= v překladu Pomazaný), kdy Ježíš je ustanoven Kristem od Ducha svatého. Je to moc Ducha svatého, která Krista naplňuje a z něho vychází.

Oheň - symbolizuje přetvářející sílu působení Ducha svatého. Vzpomeňte také na ohnivé jazyky nad apoštoly o Letnicích.

Oblak a světlo - ve Starém zákoně takto Bůh provází svůj lid na cestě z Egypta, při svěcení Šalomounova chrámu, v Novém zákoně moc Ducha svatého zastíní P. Marii při zvěstování, oblak moci Boží se objevuje při proměnění Páně na hoře a při nanebevstoupení.

Pečeť - symbol blízký pomazání. V evangeliu podle Jana se říká, že Krista „Bůh osvědčil svou pečeti“ (Jan 6,27).

Ruka - vkládáním rukou Ježíš uzdravuje nemocné a žehná dětem. Totéž dělají apoštolové v jeho jménu a navíc vkládáním rukou předávají Ducha svatého (při svěcení služebníků církve).

Prst - Ježíš vyhání demony „prstem Božím“ (Lk 11,20).

Holubice - na konci potopy se vrací Noemovi s olivovou ratolestí do archy na znamení, že země je opět obyvatelná, při křtu v Jordáně sestupuje Duch svatý na Krista jako holubice a zůstává v něm. Tento symbol je v křesťanské ikonografii tradiční.

Úkol pro mladší děti: Namaluj některý ze symbolů Ducha svatého.

Úkol pro starší děti: Vysvětli stručně svými slovy, co to znamená „inspirace Písma svatého“, „církvní tradice“ a „učitelský úřad církve“.

Podepsané úkoly odevzdejte při příští nedělní mši sv. na stůl s obětními dary vzadu v kostele.